





# 2-я ГАДАВІНА ЧЭЛЮСКІНСКАЙ ЭПАПЕІ

13 лютага 1934 года ў Чукоцкім моры, у 130 кілометрах ад бліжэйшага берагавога пункту — мыса Омман — загінуў параход «Чэлюскін». 104 удальнікі экспедыцыі ў пургу, у сямібальні веер высадзіліся на лёд Грымелі, стаялі ў стражніцкім спісакі і ільды, барты парохода трычалі і змагаліся пад націскам многаметровых ільды, бышам тонкія сценкі запалкавай скрыні.

Люды працавалі моўчы, без мітусні, тараліліся. У 30 метраў ад пабоўнага карабля на шэрай ільдыне, укутанай пушыстай росы ў снігоў, быстра расла цёмная грудка сколаў з аздавеннем і абуткам, скрын і бочак з прадуктамі, палатка. З парохода знеслі на руках разведаныя самалёт-амфібіі. Люды сінгулі белыя шлошкі, аварыйную радзінстанцыю, маленькія чагуныя пекці. Параход нагараўся роўна дзве гадзіны. За гэты час з яго было выгружана снаражэнне, неабходнае калектыўу для доўгага жыцця на ільдыне.

Роўна ў 3 гадзіны 30 мінут з борта судна раздался загад начальніка экспедыцыі прафесара О. Ю. Шмідта:

— Усе на лёд!

І апошнія на барту расціснуты карабля — 12 партыяў і камсамольцаў — быстра, адзін за адным прыгнулі на лёд. Пахінуў карабль на паспеў толькі адзін: загадчык гаспадарчых экспедыцый — камсомолец Барыс Маргінэвіч. Ён да апошняй мінуты заставіўся на адказным пасту, ён загінуў разам з караблём, — загінуў, як герой, як большы...

Рапціш на наступны дзень свет упершыню падуў спакойны голас лагера Шмідта. Начальнік экспедыцыі каротка, як у дзяржэні з ваеннага фронту, паведамаў аб рабоце чэлюскінаў на абсталяванні лагера, аб паліцы тоўны аэрадрома.

— У лагеры ўсё спакойна, — радзіраваў О. Ю. Шмідт. Гэта кароткая фраза прама скрозь усё двухмесячнае жыццё большычака лагера. Люталі пургі, лёд над баракам і палаткамі часта аскальваўся шэра-зялёнымі шчылімамі, аэрадрома, з найвышэйшым трудом расчышчаныя сярэд востраваўных тэрасаў, за некалькі гадзін ператвараліся ў дзівоўны нармадзеныя вогначых ільдоў. Але кароткі, сухія як страж, зводзіў зноў і зноў даносілі на матэрыял:

— У лагеры ўсё спакойна, — Паўночным краінаў Еўропы і Азіі дзесяці гадоў былі ва ўладзе самадзяржаўнай Расіі. Наглы і дражніцкая эксплуатацыя паўночных народнасцей, галечка і ганіны нягодныя тавары — вось усё «культура», якой скабалі паўнач рускія кучы. Яны шукалі нажывы і разам з ім, за «доўгім рублём», нажывай і славай, на поўнач ільды экспедыцыі англічан, італьянцаў, галандцаў і многіх іншых. Раздзялі на поўнач ільды паўночныя экспедыцыі. Вілхам Барэнц, Амундсен, Нансен, Нордэншльд і інш. на свой страх і

прадзяжны лісты амерыканскага «газетага бандыта» Хэрста пачаў пераход крываці аб паражэнні, аб бясспадзе большычоку. Яны лішвалі, вітачы мінмае паражэнне. У голае жоўтай прэсе, але скромна і стрымана ўтаралі ўсе буржуазныя газеты. Яны малявалі жудасці голаду ў лагерах, пагібель людзей. Яны не толькі сумваліся ў магчымасці выратавання чэлюскінаў, але адкрыта гаварылі, што ўвесь калектыў асуджан на пагібель.

Нават вучоны буржуазны даследчык Артыккі выказаў сумненне ва ўдчы выратавальных аперацый.

Ішлі дні. І паступова прыкрытая спачуваннем радасць ворагуў уступіла месца паведамленням аб гераічнай рабоце выратавальных аперацый. А праз два месяцы — 13 красавіка — увесь свет дэдаўся, што на самалёце совейскага лётчыка Молагава з лагера Шмідта вышлелі апошні чэлюскінец — начальнік аэрадрома Александр Пагосаў.

Вестка гэта зарвалася, як бочка, за рубяжамі нашай краіны. У яе не хапелі верыць. Але трыкумфальнае шэсце пераможнаў Артыккі — чэлюскінаў і іх выратавальнікаў праз усю краіну было фактам, аспрэчваць які не мог ніхто.

У лагеры і пазней — у час выратавальных аперацый — ніхто не загінуў. Ніхто нават не захварэў. Люды вярнуліся на радзіму поўныя бадзёрасці, сілы, энергіі, прачына да новай барацьбы і новых перамог. Гэта здавалася амаль звычайным людзям нашай краіны. Але для людзей, зладзёў назаўраўшых за намі, гэта здавалася сапраўдным чудам.

«Святая Анна» і «Жанэтка», дыржаблы «Італія» і паветраны шар «Орел», самалёт «Латан» і дзесяці іншых самалётаў, невялікіх экспедыцыйных суднаў і вялікіх караблёў, рабіўшых арктычныя рейсы пад сцягамі ўсіх нацый, гінулі ў ільдах. Сотні вучоных, спартсменаў і проста аватарыстаў, шукаўшых у арктычных раёсах нажыву і славу, знайшлі сваю маргію на чорных сьвадах палярных астравоў, на блакітных прасторах многагадоўных арктычных ільдоў. Іх прабывалі вяртаваць, і часцей усяго гэтыя выратавальныя экспедыцыі таскама гінулі.

А чэлюскіны выратаваны. Ча-м?

— Паўночным краінаў Еўропы і Азіі дзесяці гадоў былі ва ўладзе самадзяржаўнай Расіі. Наглы і дражніцкая эксплуатацыя паўночных народнасцей, галечка і ганіны нягодныя тавары — вось усё «культура», якой скабалі паўнач рускія кучы. Яны шукалі нажывы і разам з ім, за «доўгім рублём», нажывай і славай, на поўнач ільды экспедыцыі англічан, італьянцаў, галандцаў і многіх іншых. Раздзялі на поўнач ільды паўночныя экспедыцыі. Вілхам Барэнц, Амундсен, Нансен, Нордэншльд і інш. на свой страх і

Ал. МІРНАУ,  
Чэлюскінец-ардэнаносец.

рызыку, на свае сродкі знаражалі дрэпінныя караблі і адраўляліся на поўнач. Іх імёны — гэтыя часныя самаадданных вучоных — героюў поўначы, — будуць вяліка захоўвацца ў гісторыі Арктыкі. Нават на мізэрныя сродкі філантрапаў мецэнатаў гэта падзі, узброеныя самай адсталай тэхнікай, рабілі чуды. І адна краіна не давала ім грошай для знаражэння экспедыцый. Яна таму, што тэхніка слабая, амаль бясспадзе караблі заіралялі ільдамі і загіналі ў адзіноцтве, загадзя асуджаным на гэту пагібель ішча пры выхадзе ў мора. Там з Арктыкі не вярнуўся рускі вучоны Георгій Селюў, нарвежскі Амундсен, Брусілаў і многа, многа іншых. Часта іх павялі не вяртаўшыся: рускі ўладзі забаранілі Селюў паставіць на сваім караблі маленькую радзінстанцыю, не гавораць ўжо аб знаражэнні выратавальнай экспедыцыі.

«Совейскі параход «Чэлюскін» ішоў у Арктыку, атрымаўшы пэўнае заданне партыі і Урада: — у адну наватыю праці паўночных морскі шлях. Гэта заданне было выканана: «Чэлюскін» загінуў, амаль завяршыўшы арктычны пераход. Навейшай тэхнікай быў узброен наш карабль. Краіна дала экспедыцыі ўсё самае каштоўнае, самае лепшае, што ў яе было. Усё самае лепшае мелі чэлюскіны на ільду.

Партыя і ўрал совейскай краіны ніколі не пацідзюць сваіх грамадзякаў у бядзе. Чэлюскіны ведалі гэта, і таму так спакойна жылі два месяцы ў лагерах. Партыя і ўрал кінулі на іх выратаванне дзесяці лепшых совейскіх самалётаў, лепшых совейскіх караблёў, лепшых сьноўнай рэзіны. І ўсё да аднаго былі выратаваны: не толькі людзі, а нават навуковыя прыборы, запасы, футравае бялізна і асабістыя дэталі разам з чэлюскінамі былі дастаўлены на матэрыял.

У гэтым — у процілегласці двух сістэм — капіталістычнай і сацыялістычнай — розніца паміж пагібельнаў «Чэлюскіна» і палярнымі трагедыямі караблёў, рабіўшых арктычныя рейсы пад сцягамі чужых нацый.

Уся краіна сачыла за жыццём лагера, за работай героюў-лётчыкаў. Напружана і чула кіравала выратавальнымі аперацыямі партыя на чале з любімым, дарагім таварышам Сталіным.

Свіня наша краіна адначасе мужнась, адвагу, героіскасць чэлюскінаў, мужнась людзей, выхаваных партыяй Леніна — Сталіна. А праз два месяцы — 13 красавіка 1934 года — наша краіна, а разам з ёю ўсё лепшае, часнае і перадавое ў капіталістычных краінах, адначасе другую гадзіну найвышэйшай перамогі большычоку — выратавання чэлюскінаў з дрэйфуючай ільдыні Чукоцкага мора.

Ал. МІРНАУ,  
Чэлюскінец-ардэнаносец.

## Метад даяркі БАШКІРАВАЙ

12 год працуе даярка Ефрасіня Сільвестраўна Башкірава ў племгасе «Крынік». Малочна-тварыная ферма племгаса — адна з лепшых у Ліваншчыне. Башкірава даглядае 12 кароў. За час сваёй работы яна вывучыла кожную кароўку, яе капрызы і да кожнай надыходзіць асобна. У яе групе ёсьць карова-рекардыстка «Формула», сутачны ўдой якой 32 літры. За гэты год Башкірава надала ад 12 кароў 33 тысячы 441 літр малака замест 29 тысяч 333 літраў, а ад рекардысткі «Формула» надала за год 5.700 літраў. Сваіх кароў Башкірава за адзін тоўны год развала на 135 прот.

Удой кароў — кажа Ефрасіня Сільвестраўна, — залежыць ад даяркі. Я за 12 год сваёй работы ў гэтым пераканалася.

Работу на ферме пачынаюць у 3/4 гадзіны раніцы. Раней чым прыступіць да даення, даярка піль мінут займаюцца фізічнай апрацай. Гэта робіцца для таго, каб размяць палцы.

Пасля фізічнай зарадкі кожная даярка робіць ванну для рук. На працягу 15 мінут яны трымаюць рукі да ложка ў цёплай вадзе. Гэта робіцца для таго, каб рукі ад даення не так хутка стамляліся. Пасля ванны кожная карова лётнай вадой надмываецца вымя і насуха выпрацца.

Першыя струменькі малака Башкірава здымае ў асобную пакуду. Гэта робіцца таму, што саскі могуць быць нячыстымі і малака загараціцца, а з гэтаму і малако ад першых струменькоў не туютае.

— Калі я сяджу да іль, — кажа тав. Башкірава, — то стараюся чым найхутчэй раздзіць. У часе даення, каб не заставаўся малака, я раблю масаж вымя. На даенне кожнай кароўкі ў мяне ідзе 5—6 мінут.

Пасля даення пачынаецца кармленне і чыстка кароў. А чысьціць іх тут кожны дзень содай з малака. Гэтым растворам мыцца ўся карова. Каб кароўкі ад мыцця не застудзіліся, у кароўніку цёплай даходзіць змою да 10—12 градусаў.

У 8 гадзін раніцы пачынаюць паіць кароў цёплай вадой. У 9

гадзін раніцы зноў доіць. У 12 гадзін частка кармунак, даенне і мыццё кароў. На працягу дня Башкірава доіць кароў 4 разы і кожны раз робіць для сабе фізічную зарадку і ванну.

Корміцца і поіцца кароўкі 4—5 раз у дзень. — Я, — кажа Башкірава, — спабораюцца з даяркай нашага племгаса Матювай. Яна раней адставала ад мяне, а зараз пашла наперад. Падлігнулася і даярка Лядзінскай.

Мая рекардыстка «Формула» за дзень атрымае 35 кіло кароншпалод, 8 кіло канцэнтрату.

На ферме ёсьць радзільнае аддзельненне. Цілі бачыць сваю матку талы, як народзіцца, больш яго пад кароўку не падпускаюць. У першай палове цёпласі Башкірава сваіх кароў корміць 4 разы ў дзень, у другой палове — да 5 раз, і пераважна сухім кормам. Кароншпалоду карова ўжо не атрымае, змяшчацца норма і канцэнтрату. Пасля таго, як карова запустыцца, яе кормяць больш разоў, але на меншай норме. У дзень карова атрымае 2 кіло канцэнтрату і 5—6 разоў поіцца.

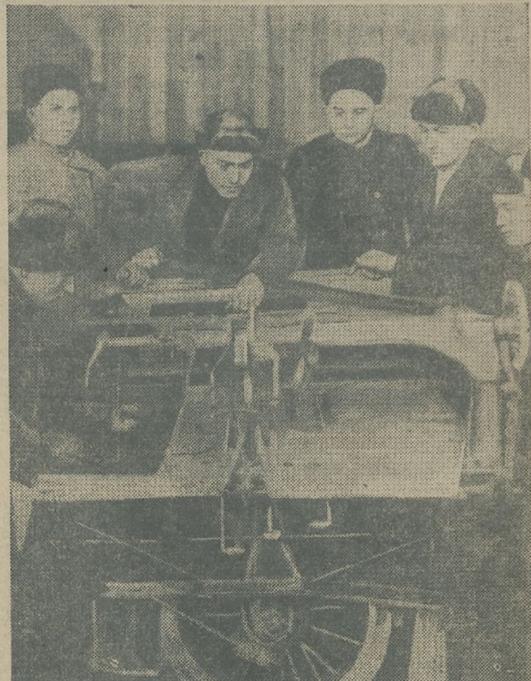
— Калі даваць цёплай кароўе поўную норму кармоў, ды яшчэ часта, то цялі заткецца. За 12 год работы на ферме ў мяне не было выпадку, каб мае каровы абартавалі.

Мая рекардыстка «Формула» прывыкла да алгой вадкі. Калі ёй даць шчы вадку не з крапа, а з бочкі, то яна ад такой вадкі адмаўляецца.

Свой метады работы Башкірава перадае ўсім даяркам. Зараз племгас «Крынік» мае такіх стыхавых жывёлагадоўцаў, як Башкірава, Мятлова, Лядзінскай і іншых.

Для павышэння сваёй кваліфікацыі даярка наведвае спецыяльныя гуртокі. За аўдзіянае тэхнічнай жывёлагадоўцы тав. Башкірава атрымае зялёны «ЗОТ». Зараз яна змагаецца за тое, каб надыць ад кожнай кароўкі да 5 тысяч літраў малака ў год.

Д. МАЛЕВІЧ,  
Ліваншанскі раён.



Рыхтуюцца кадры. На здымку: лепшыя ўдзельнікі вучобы, трактарысты Грэйскі МТС (злева направа): т. С. Высокі, А. Фалько, Т. Івашко, Ф. Адамасік, Ц. Бабін, А. Кур'яновіч пад кіраўніцтвам механіка сельскагаспадарчых машын т. Барысевича вучаюцца нова-прыбыўшаму ў раён жатку-снопаваліку. Фото ШАРШНЕВА.

## КАМБІНАТ ТЭХВУЧОБЫ

БАБРУЙСК. (Кар. «Звязда»). На Бабруйскім лесазаводзе існуюць 4 ступені тэхвучобы.

Першая ступень — для новападступіўшых на камбінат рабочых. Іх зьяняюць з асноўнымі абавязкамі. Праграма разлічана на 15 гадзін.

Другая ступень — гуртокі па тэхнімуму, дзе работы вызывае ўвой вярштат, свае абавязкі і неабходна агульныя дэталі працы. Праграма разлічана на 70 гадзін.

Трэцяя ступень — гуртокі па павышэнню кваліфікацыі, або, як яго азваць на камбінате — гуртокі «кваліфікацыя». У гэтым гуртку вызучаюцца ўвесь тэхналагічны працэс. Праграма разлічана на 150 гадзін.

Чвартая ступень — гэта спецыяльная тэхнічная школа. Яна вядзе работу з 9 лютага гэтага года.

У тэхгуртках і школе рабочага навукаюць не толькі тэхніку яго справы, але і агульныя і палітычныя веды, што стварае ўмовы для агульнакультурнага і палітычнага росту рабочага.

Зараз у першай ступені навукаюцца 287 чалавек, другой ступені — 737 чалавек, трэцяй ступені — 845 чалавек і ў сярэдняй тэхнічнай школе — 180 чалавек. Разам — 2052 чалавекі, што складае каля 80 проц. усіх рабочых, занятых на вятворчэсці.

Апрача таго створана група лепшых стажануцаў (20 чалавек), якая займаецца са спецыяльна прызначанымі інжынерамі. У гэту групу ўваходзіць вядомая стажаўнік тт. Рушчо, Гладшыў, Івашко, Аніпай і іншыя.

Для дапамогі ў працягненні тэхвучобы пры камбінате створан тэхнічны кабінет. П. ЧЫКУН.

## Леспрамгасы зрываюць работу буйнейшага лесазавода

ВІШЭВСК. (Кар. «Звязда»). Леспрамгас імя «Правды» з-за асабістых справі не можа ўключыцца ў стаханавую дэду.

Для таго, каб забяспечыць сутачнае выкананне плана, заводу неабходна мець 33 вагоныў тавару. Бездруў забяспечвае завод толькі 12—15 вагонаў.

Завод працуе толькі 2 змены і то з вялікімі перабоімі.

Сірошынскі леспрамгас да 15 лютага павінен адгрушыць 75 платформаў сыравіны; на 10 лютага адгружана толькі 20 платформаў, а аршанскі замест 90 платформаў ад-

грушыў 10, поначы замест 100, — 50, вясёні замест 84 — 2. Леспрамгасі неабходна не адгрушыць ні адной платформаў спосаравіны, якой ён павінен даць 15 платформаў.

На сваё тэхнічнага дырэктара завода Лебедзева навукаюць сыравіны на 11 лютага забяспечвае работу толькі на адну змену. Завод знаходзіцца пад яўнай паргэзай спынення работы.

Бездруў не забяспечвае таскама завол рамамі і пілам тонкага размеру (13, 14, 15), з-за чаго зрываецца выкананне ўрадавага заваку для завода Гомельскага. ЗАРУБЕЖНЫ.

## Небывалы рост прадукцыйнасці працы

ДЗЯРЖЫНСК. У калгасках раёна праходзяць стаханавыя дні, пільдзёўні і дэду. Стаханавы дзень па вывазі тавару правёў калгас «Комінтэрн», Рубінаўскага сельсавета. За гэты дзень вывезена 400 тон тавару. Кожны калгаснік замест 8 вагоў вывез па 18—20 вагоў.

У калгасе «Момунар» у стаханавы дзень вывезена 750 тон тавару. Кожны калгаснік вывез па 47 вагоў.

У калгасе імя СНК БССР, Озерскага сельсавета, была арганізавана стаханавая пільдзёўня. Першы дні дзні стаючыя резульаты. На 24 студзеня ў калгасе было вывезена на пона 4.650 тон тавару. План вывазі тавару

павышаны ўжо больш чым удвая. Калі зьяняцца ў дзень вывезацца па 60—70 тон тавару. Наперадзе брыгада № 2, брыгадзіраў якой з'яўляюцца ўдзельнікі ўсталяваны Васіль Палічук.

Лепшая калгасіца-ўдзельніца Рыпіна Геліневіч накілае ў дзень па 79 вагоў тавару, замест 7—8 вагоў да стаханавых дзён. Рыпіна Галюкевіч паставіла перад сабой задачу — накілаць выпрацоўку да 100 вагоў у дзень. У брыгадзе № 3 калгасіца-ўдзельніца Маня Лёбэз, Мальвіна Юрэвіч, Маня Лічко і Вера Каленціц накідваюць у дзень на 60 вагоў тавару.

РАТКЕВІЧ.

## ДРУЖБА НАРОДАУ

Ром. ЛЯПІЧ

Наша беларуская совейска літаратура моцна сувязна брацкімі вузамі друбы і творчага супрацоўніцтва з літаратурай іншых совейскіх рэспублік, з усеазавай найвячэй літаратурай вялікай эпохі І. В. Сталіна, эпохі пабудовы бралеасвага сацыялістычнага грамадства. А «дружба паміж народамі СССР — вялікае і сур'езнае заваяванне. Бо вакуць гэта дружба — існуе, народы нашай краіны будучы свабодны і непераможны. (І. В. Сталін).

Мінулы 1935 творчы год азнамяноваў для нашай беларускай совейскай літаратуры выхадом у свет радзі кнігі зборніка ў перакладзе на рускую мову, што дае магчымасць азнамлення з ідэяна-мастачніцкім дасягненнем і мастацтвам беларускай совейскай літаратуры памяці-братняму рускаму чытачу. Так, пераклад, перакладзены і зьяўляю ў Маскве раман П. Галавача «Праз галы», апавесць З. Вадзілі «Наблжэнне», зборнікі выбранных вершаў і паэм Янкі Купалы, Якуба Коласа, і тав. Харыка, П. Броўкі і інш. Гэты факт — канкрэтны доказ ідэянай і аформальна-мастачняй спеласці, росту, доказ таго, што яна выходзіць у авангардныя калоны, па праву займае пачаснае месца ва ўсеазавай совейскай літаратуры.

Разам з гэтым, з другога боку, беларусія совейскіх пэсьменнікаў па пазы ва 1935 год адрасалі на беларускую мову, з Беларуска-дзяржаўнага выдання рад кнігі зборнікаў рускіх пэсьменнікаў і пэсьні, а таскама пэсьменнікаў іншых брацкіх нацыянальных рэспублік.

Да ўсеазазнага пленума ССР выдана таскама вялікая «Анталогія рускай совейскай пэзыі». У «Анталогіі» змешчаны вершы і паэмы: В. Брусэва, А. Блока, В. Маякоўскага, Д. Белнага, Н. Асеева, Н. Тіханова, В. Пастэрнака, С. Есеевіна, В. Каменскага, І. Сельвінскага, В. Кірыльскага.

«Анталогія рускай совейскай пэзыі» — пад рэдакцыяй Андрэя Александровіча і Піяруся Броўкі. Дзяржаўнае выданства Беларускай

Тут захаваны і пэсенна-фальклорны каларэт верша і асабістасці байноў Чырвонай гвардыі, з своеасабітым лексічным складкам іх мовы і рэвалюцыйнага, аптымістычнага патэтыка, захаваны ўсё асабістасці бляхоўскага верша, страпы захаваны.

Або, напрыклад, у талепавіце перакладзеныя П. Броўкам паэмы В. Маякоўскага «В. І. Ленін»:

«Відуць аб Леніна чымны клас, цек ад яго ў прасвятленні, і аблажылі слямі і думкамі мас, з класам рос Ленін»...

Пераданні ўсё асабістасці мужнась, трыбунага паэтычнага галаса Маякоўскага. Таскама ён паўноае перад намі і ў перакладзенай Т. Кляшторнага паэме «На ўвесь голас»:

«І ўсё, што несла ў свет мая рука, што дваццаты год у боках пралятала, да самага апошняга радзі я аднаў табе, планетні пролетарыі»...

«Мой верш прывае грамады год і пойдзе ў вякі і важна і настрамна, пібы да нашых дзён дайшоў валдароваў, абудованы ішча рабамі Рыма»...

«...ніхай нам номінаў агульным будзе абудованы ў блях сацыялізм...» «Прышоўшы ў Цэ Ка Ка шчаслівых ім і мет, над бадай паэтычнаў рываю і «велькі» я ўзінуў, яе большыяні партыёт.

Стрэлба аўстрыякаў, падравы палітон». («Дваццаць» А. Блока).

Гэта-ж можна сказаць і аб перакладзе «Думы пра Апанааса» Эд. Багрынага, «Галоўнай вуліцы» Д. Белнага, «Трагедыйнай ночы» А. Ведамскага. Набыўшы новую напцянальную форму, гэты творы не згубілі ў ікой меры свайго блягога, палітычнага зьяўлення, свайго вольнараў дэду і пільдзёўнага сьлёў Уздольнага на свядомасць беларускага працоўнага чытача, свайго рэвалюцыйнага метапазіраванасці, аптымістычнага ўпавяданьня класвай праўды пролетарыята і яго партыі, свайго інтэрнацыянальнасці і інш. Гэты факт бэ не ў брыно, а праме ў вока, як па вялікадзяржаўніках з іх «стэорыі» самабытнасці і культурнай адсталасці беларускай мовы, аб немагчымасці бышам-бэ бэ перадаць у высокаматэаіскай сьлоўнай апрацоўцы вялікіх ідэй і праблем, і з другога боку — на беларускіх буржуазных талпачаў лістах з іх напцяналістычна-азаважнічым «стэорыям» напцяналістычнай абмежаванасці, замкнутасці, адначасна ад культуры іншых совейскіх народаў.

У нальвічэй вельдэарнай колькасці вершаваных твораў вялікая невялікая асноўных, вядучых, там, якія чырвонай цытай прызваюць усю «Анталогію». Перш за ўсё — леныскай тэматыка, леныскай апас: ідэя неўміручасці, вечнасці леныскага вобраза, які жыў у сэрцах працоўных розных нацый і колераў. Вобраз Ільчы выступае ў іх у двух аспектах: як жыць, разьняпа дачечы вобраз правядыра і як ідэя, які сьпіт барацьбы з сацыяльна прыгнатычнамі. Тут неабходна ўважыць нам на вядомы верш А. Ведамскага «Партыёт № 22432» верш П. Тіханова «Самы, верш В. Брусэва «Ленін», верш А. Жарова «Пахаванне Леніна» і інш.

«Не стала аднаго маленькага білета, А ў цэле партыі нязмераны прываляюць».

«Вал пролетарыяў пад сцягам Комінтэрна Запоўніць у партыі нязмераны прываляюць».

«...сто тысяч партыёт! Заменіць леныскай загубленыя білеты» («Партыёт № 22432» — пераклад Дудара).

Тут фізічна смерць В. І. Леніна ўспрымана паэтам у плане ацярджэння неўміручасці леныскай ідэі і спраў, суровай рытмічнасці верша перадае усю жаюбную урачыстасць часоў апошніх развітаньняў працоўных са сваімі настаўнікамі і правядзіром.

У вершы «Сам» П. Тіханова

